

Karauguz, G. & Özkara, T.C. (2018). Sosyal bilgiler öğretim programlarındaki eskiçağ tarihine ilişkin öğelerin incelenmesi (Türkiye, Çek Cumhuriyeti, İngiltere, İrlanda Cumhuriyeti, Singapur ve ABD New Jersey örneği). *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18 (3), 1534-1553.

Geliş Tarihi: 17/07/2018

Kabul Tarihi: 20/09/2018

SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMLARINDAKİ ESKİÇAĞ TARİHİNE İLİŞKİN ÖGELERİN İNCELENMESİ (TÜRKİYE, ÇEK CUMHURİYETİ, İNGİLTERE, İRLANDA CUMHURİYETİ, SİNGAPUR VE ABD NEW JERSEY ÖRNEĞİ)

Güngör KARAÜĞÜZ*
Tuğba Cevriye ÖZKARAL**

ÖZET

Bu araştırmada Türkiye, Çek Cumhuriyeti, İngiltere, İrlanda Cumhuriyeti, Singapur ve ABD New Jersey’de uygulanan ilköğretim düzeyinde ve sosyal bilgiler kapsamındaki öğretim programları eskiçağ tarihi öğeleri açısından incelenmiştir. Ülkemizde yürürlükte olan sosyal bilgiler derslerinin daha verimli olması adına da bazı değerlendirmeler yapılmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada veriler doküman incelemesi ile elde edilmiştir. Verilerin analizinde, bir nitel araştırma tekniği olan betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada ele alınan uygarlıklar açısından Türkiye, Çek Cumhuriyeti ve İngiltere öğretim programlarının daha çok kendi toprakları ve çevresine odaklandıkları; İrlanda, Singapur ve ABD’nin New Jersey eyaletinde ise programların daha evrensel bir bakış açısına sahip oldukları tespit edilmiştir. Ayrıca İrlanda, Singapur ve ABD’nin Jersey eyaletinde uygulanan sosyal bilgiler kapsamındaki öğretim programlarında öne çıkan farklı özellikler belirlenmiştir. Bu farklılıklar İrlanda’ya ait programda mitler vb. öğeler; Singapur’da sınıf dışı aktiviteler, ABD New Jersey’de ise farklı dünya dinlerinin ele alınmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, karşılaştırma, eskiçağ tarihi.

EVALUATION OF THE ELEMENTS RELATED TO THE ANCIENT HISTORY IN SOCIAL STUDIES CURRICULAM (CASE OF TURKEY, CZECH REPUBLIC, ENGLAND, REPUBLIC OF IRELAND, SINGAPORE AND NEW JERSEY, USA)

ABSTRACT

In this study, Social Studies curricula at primary school level implemented in Turkey, Czech Republic, England, Republic of Ireland, Singapore and New Jersey, USA were examined in terms of elements of ancient history. Some evaluations were also made in order to make Social Studies courses in our country more efficient. Qualitative research method was used in the study. Research data were obtained through document analysis. Descriptive analysis method, which is a qualitative research technique, was used in the analysis of data. It was determined that the curricula in Turkey, Czech Republic and England are more focused on their own lands and environments in terms of civilizations that are subject to research, while in Ireland, Singapore and New Jersey, USA, they have a more universal perspective. Different characteristics that stand out in the curricula of Social Studies implemented in Ireland, Singapore and New Jersey, USA were identified. These differences stem from the items that are focused on. They are the myths, etc., in the curriculum in Ireland, extracurricular activities in Singapore and different world religions in New Jersey, USA.

Key Words: Social studies, comparative, ancient history

* Prof. Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, AKEF, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi/ Sosyal Bilgiler Eğitimi, karauguz@msn.com

** Dr. Öğr. Üy., Necmettin Erbakan Üniversitesi, AKEF, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi/ Sosyal Bilgiler Eğitimi, tugbaozkaral@hotmail.com

1.GİRİŞ

Sosyal bilgilerin temeli sosyal bilimlerden oluşmaktadır. Sosyal bilimler içerisinde yer alabilecek disiplinlerden bazıları ekonomi, tarih, sosyoloji, siyaset bilimi, coğrafyadır. Bu disiplinler içerisinde önemli bir yere sahip olan ve öne çıkan disiplinlerden birisi tarihtir elbette.

Sosyal bilgiler bireyin dünyayı anlamlandırmasına kaynak olabilecek bilgilerle, yerine göre sistemli ve artarak farklı disiplinlerden katkılanarak oluşan zihinsel algısını ve var olma sürecini etkileyen bir bütün olma özelliği taşımaktadır (Bektaş Öztaşkın, 2016). Kottler ve Gallavan'a (2013) göreyse; sosyal bilgiler hem geçmişin kolaylıkla anlaşılmasını sağlayan hem de günümüz koşullarına başarıyla uyum sağlamaları adına bireyleri donatıp, onlara yeni bilgiyi işlemeleri ve çoklu bakış açısıyla ileriye görmeleri konusunda yardımcı olan bir alandır. İnsanoğlunun, düşüncelerin, inanışların, dillerin, deneyimlerin, eylemlerin ve etkileşimlerin –yerel ve dünya çapında- incelenmesini içermektedir. En önemlisi de sosyal bilgiler ezberlenecek ve istenildiğinde ezbere söylenecek olan rakamsal veriler, tarihler, mekânlar ve kişiler listesi değildir. Ayrıca sosyal bilgiler sayesinde öğrenciler şu konularda birçok şey öğrenmektedirler: Haritalar nasıl hazırlanır ve okunur. Kariyer nasıl belirlenir ve geliştirilir. Nasıl yatırım yapılır. Siyaset nasıl yapılır ve nasıl oy verilir. Vatandaş olunan toplumun aktif ve sorumluluk sahibi birer üyesi nasıl olunur.

Sosyal bilgiler dersi esnasında çocuklar uzun zaman önce yaşamış olan ve günümüzde yaşamakta olan insanlar hakkında bilgi sahibi olurlar. Bununla birlikte ders esnasında eş zamanlı olarak düşünür, araştırmacı, okuyucu, yazar, konuşmacı, dinleyici, sanatçı ve teknoloji rolüne bürünürler. Bu derse “öğrencilerin demokratik toplumda iyi birer birey olmak için öğrendiklerini kullandıkları bir zaman dilimidir” de diyebiliriz (Zarrillo, 2016). Bu bağlamda sosyal bilgiler eğitiminin temel amacı, öğrencilere mantıklı ve iyi kararlar alabilmeleri ve sorumluluk sahibi vatandaşlar olarak davranabilmeleri konularında yardımcı olmaktır. İyi ve mantıklı kararlar alabilme; bilgi edinme, bu bilgiyi düşünme için analitik olarak kullanabilmeyi öğrenme, buna uygun duygular içinde olma ya da tepkide bulunma ve vatandaş olarak harekete geçmeye bağlıdır (Barth ve Demirtaş, 1997).

Disiplinler arası bir yapıya sahip olan bu dersin, benzer bir yapıya sahip olan ve disiplinler arası yöntemleri içeren karşılaştırmalı eğitim kapsamında ele alınması önem taşımaktadır. Türkoğlu (2015) tarafından karşılaştırmalı eğitim teriminin ilk kez 1817 yılında ortaya atıldığı belirtilmektedir. Günümüzde dünyada birçok üniversitede karşılaştırmalı eğitimin ders olarak okutulduğu da bilinmektedir. Thomas'a göre (1998) karşılaştırmalı eğitim; iki veya daha fazla eğitim kuruluşunun veya vakasının nasıl ve neden birbirine benzediğinin veya farklılaştığının incelenmesidir. Vakayla kastedilen öğrenmeyi sürdürmeyle ilgili aktiviteleri, unsurları ifade etmektedir (Akt. Bakioğlu, Keser, Doğan ve Çayak, 2017). Bu bağlamda ders kitaplarında temel alınan ve eğitim öğretimde önemli bir yere sahip olan öğretim programlarının farklı açılardan ele alınıp incelenmesi önem arz etmektedir.

Bu araştırmada Türkiye, Çek Cumhuriyeti, İngiltere, İrlanda Cumhuriyeti, Singapur ve ABD New Jersey'de uygulanan ilköğretim düzeyinde ve sosyal bilgiler kapsamındaki öğretim programları eski çağ tarihi öğeleri açısından ele alınmıştır. Başka bir deyişle, dünyanın çeşitli ülkelerinde okutulan ilköğretim düzeyinde ve sosyal bilgiler

kapsamındaki öğretim programları eskiçağ tarihi konuları ele alınarak incelenmiştir. Ülkemizde yürürlükte olan sosyal bilgiler derslerinin daha verimli olması adına da bazı değerlendirmeler yapılmıştır.

1.1 Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın ana problemi:

“Türkiye, Çek Cumhuriyeti, İngiltere, İrlanda Cumhuriyeti, Singapur ve ABD New Jersey’de uygulanmakta olan sosyal bilgiler öğretim programları eskiçağ tarihi öğeleri açısından karşılaştırıldığında neler dikkat çekmektedir?”

- 1- Hangi sınıflar
- 2- Hangi öğeler
- 3- Benzerlikler
- 4- Farklılıklar

Alt problemleri:

- 1- Türkiye, Çek Cumhuriyeti, İngiltere, İrlanda Cumhuriyeti, Singapur ve ABD New Jersey’de yer alan sosyal bilgiler öğretim programlarının adı, yayın yılı ve eskiçağ tarihine ilişkin öğelerin yer aldığı sınıflar nelerdir?
- 2- Türkiye, Çek Cumhuriyeti, İngiltere, İrlanda Cumhuriyeti, Singapur ve ABD New Jersey’de sosyal bilgiler öğretim programları eskiçağ tarihine ilişkin hangi öğeleri içermektedir?
- 3- Türkiye, Çek Cumhuriyeti, İngiltere, İrlanda Cumhuriyeti, Singapur ve ABD New Jersey’de sosyal bilgiler öğretim programlarında eskiçağ tarihi öğeleri bakımından benzerlik ve farklılıklar nelerdir?

1.2. Araştırmanın Önemi

Yapılan alanyazın incelemesi sonucunda sosyal bilgiler alanında özellikle de eskiçağ tarihi konularında karşılaştırmalı araştırmaların çok az sayıda olduğu görülmüştür. Bu bağlamda araştırmanın yararlı olacağı düşünülmektedir.

2. YÖNTEM

Çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden durum (vaka) çalışması kullanılmıştır. Vaka çalışması, sınırlı bir sistemin derinlemesine betimlenmesi ve incelenmesidir. Nitel vaka çalışmalarının özellikleri arasında betimleme yer almaktadır. Betimleme vaka çalışması sonucunda elde edilen nihai ürünün, araştırılan olgunun zengin ve yoğun bir biçimde betimlenmesi olarak ifade edilmektedir (Merriam, 2013). Nitel araştırma yöntemlerindeki gelişmeler son yıllarda nitel araştırma yöntemlerinin tek başına veya nicel araştırma yöntemleriyle birlikte kullanılarak araştırılan konuların anlamlandırılmasına büyük katkıda bulunmuştur (Seggie ve Bayyurt, 2017).

Araştırmada veriler doküman incelemesi ile elde edilmiştir. Doküman toplama, yazılı veya yazılı olmayan her tür kayıtlı bilgiyi içerebilir ve araştırmacıya diğer yöntemlerle topladığı verileri daha verimli şekilde yorumlaması için saha oluşturmaktadır. Fotoğraf, bütçe raporları, toplantı kayıtları, mektuplar, günlükler, gazeteler, dergiler, video ve ses kayıtları, objeler, sanat eserleri kısaca kayıt altına alınmış her türlü bilgi araştırmada zengin bir veri tabanı olarak düşünülebilir. (Buran, 2017). Bu araştırmada dokümanlar

yani farklı ülkelere ait öğretim programları bilgisayar ve internet kullanılarak elektronik bir formatta elde edilmiştir. Ayrıca, güvenilirliğin sağlanması için bu dokümanlara ülkelerin Eğitim Bakanlıklarının resmi internet sitelerinden ulaşılmıştır. Sosyal bilgiler dersi öğretim programlarının Eskiçağ tarihi ile ilgili kısımları araştırmacılar tarafından İngilizceden Türkçeye çevrilmiştir. Belirli bir sistem içerisinde ve birbirleriyle karşılaştırmalı olarak çözümlenmiş ve elde edilen bulgular sistematik bir biçimde betimlenmiştir. Daha sonra bu betimlemelerin yardımıyla benzerlik ve farklılıklar tespit edilmeye çalışılmıştır.

Verilerin analizinde, bir nitel araştırma tekniği olan betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Betimsel analizde elde edilen veriler, daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır. Veriler araştırma sorularının ortaya koyduğu temalara göre düzenlenebileceği gibi, görüşme ve gözlem süreçlerinde kullanılan sorular ya da boyutlar dikkate alınarak da sunulabilir. Amaç, elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu araştırmada, dokümanlar yoluyla elde edilen veriler araştırma sorularının ortaya koyduğu temalara göre düzenlenmiş, tablolar halinde okuyucuya sunulmuştur.

3. BULGULAR

Bu bölümde araştırmanın alt problemleri doğrultusunda başlıklar yer almaktadır. Bu başlıkların ardından tablolar halinde elde edilen bulgular sunulmaktadır.

3.1. Türkiye, Çek Cumhuriyeti, İngiltere, İrlanda Cumhuriyeti, Singapur ve ABD New Jersey’de Uygulanan İlköğretim Düzeyinde ve Sosyal Bilgiler Kapsamındaki Öğretim Programlarının Adı, Yayın Yılı ve Eskiçağ Tarihine İlişkin Öğelerin Yer Aldığı Sınıflar

Tablo 1.

Türkiye, Çek Cumhuriyeti, İngiltere, İrlanda Cumhuriyeti, Singapur ve ABD New Jersey’de uygulanan ilköğretim düzeyinde ve sosyal bilgiler kapsamındaki öğretim programlarının adı, yayın yılı ve eskiçağ tarihine ilişkin öğelerin yer aldığı sınıflar

Ülkeler	İlköğretim Düzeyinde ve Sosyal Bilgiler Kapsamındaki Öğretim Programları ve Yayın Yılları	Eskiçağ Tarihine İlişkin Öğelerin Yer Aldığı Sınıflar
Türkiye	Sosyal Bilgiler 4-5-6-7. Sınıf Programı / 2017	4-5-6 ve 7. sınıf
Çek Cumhuriyeti	Temel Eğitim İçin Çerçeve Eğitim Programı İnsanlar ve Toplum Eğitim Alanı-Tarih / 2007	6-9. sınıf
İngiltere	Ulusal Öğretim Programı Tarih / 2013	3-4-5 ve 6. sınıf
İrlanda Cumhuriyeti	Sosyal, Çevresel ve Bilimsel Eğitim Programı Tarih / 1999	3-4-5-6. sınıf
Singapur	Temel Sosyal Bilgiler Öğretim Programı /2012	5. sınıf
ABD New Jersey	New Jersey Çekirdek Öğretim Programı İçerik Standartları Sosyal Bilgiler / 2014	5-8. sınıf

Tablo 1’de görüldüğü üzere; Türkiye, Singapur ve ABD New Jersey’de ilköğretim düzeyindeki eskiçağ tarihi konuları sosyal bilgiler dersinde yer almaktadır. Ancak Çek Cumhuriyeti, İngiltere ve İrlanda’da sosyal bilgiler adı altında bir ders bulunmadığından dolayı tarih derslerinde bu konulara yer verilmektedir.

3.2. Türkiye Sosyal Bilgiler Öğretim Programında Yer Alan Eskiçağ Tarihine İlişkin Öğeler

2017 yılında Türkiye’de sosyal bilgiler öğretim programının yenilendiği görülmektedir. Yeni program 4-5-6 ve 7. sınıfı kapsamaktadır. Bu programda eskiçağ tarihine ilişkin aşağıdaki kazanım ve açıklamalar mevcuttur:

SB.5.2.1. (Sosyal Bilgiler, 5.sınıf, 2. Öğrenme alanı: Kültür ve Miras, 1. Kazanım)

Somut kalıntılarından yola çıkarak kadim uygarlıkların insanlık tarihine katkılarını fark eder.

Açıklama: Anadolu ve Mezopotamya uygarlıkları ana hatlarıyla ele alınır.

Kültür ve miras öğrenme alanı kapsamında ve 5.sınıf düzeyinde eskiçağ tarihine ilişkin bir kazanımın yer aldığını ve bu kazanıma dair bir açıklamaya yer verildiğini görmekteyiz. Açıklamada ise Anadolu ve Mezopotamya uygarlıklarının öne çıktığı fark edilmektedir.

SB.7.4.1. (Sosyal Bilgiler, 7.sınıf, 4. Öğrenme alanı: Bilim, Teknoloji ve Toplum, 1. Kazanım)

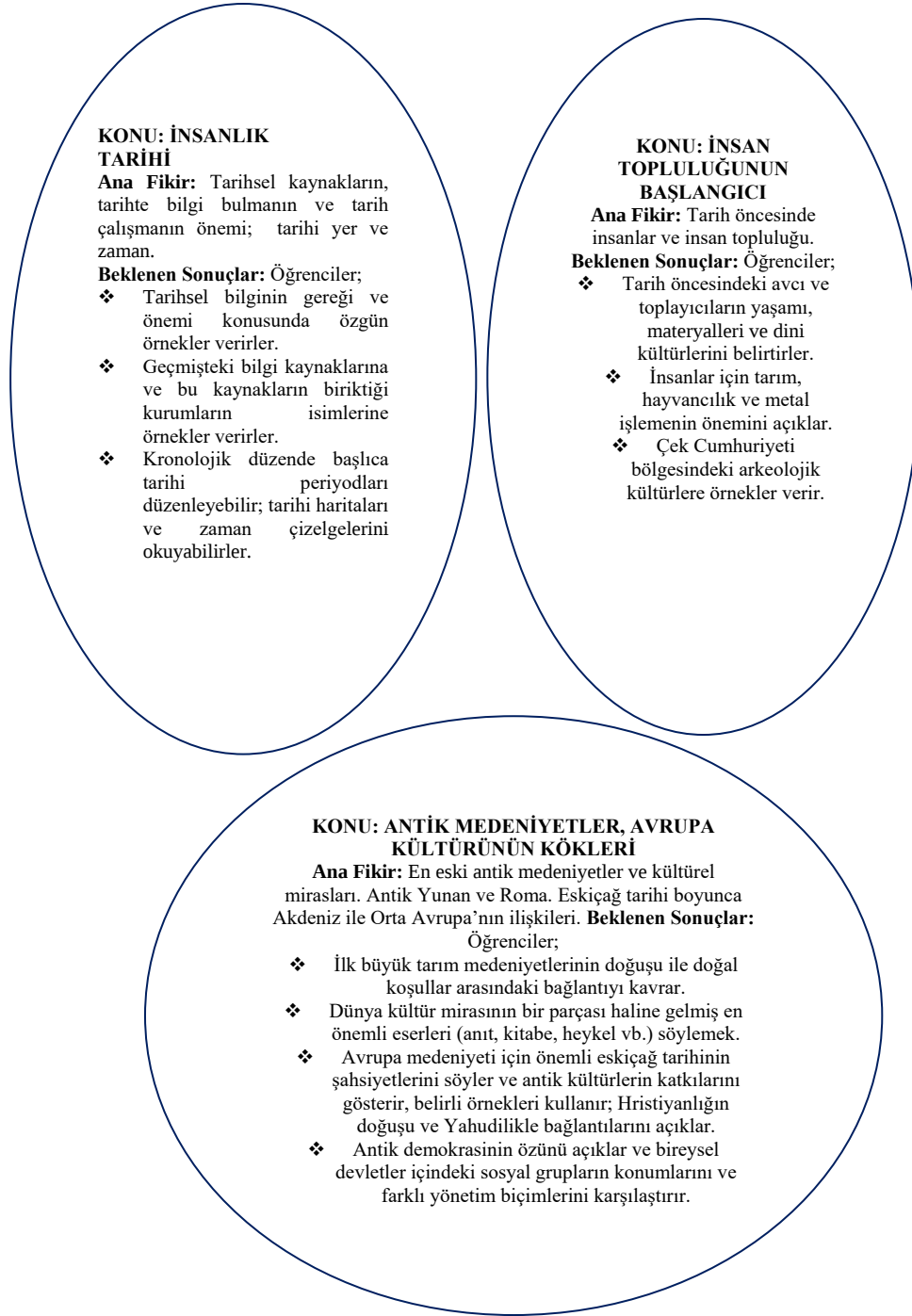
Bilginin korunması, yaygınlaştırılması ve aktarılmasında değişim ve sürekliliği inceler.

Açıklama: Yazının icadından günümüze kadar farklı depolama, yaygınlaştırma ve aktarma teknikleri üzerinde kısaca durulur.

Bilim, teknoloji ve öğrenme alanı kapsamında ve 7.sınıf düzeyinde de eskiçağ tarihine ilişkin unsurlar dikkat çekmektedir. Özellikle yazının icadı üzerinde durulmaktadır.

3.3. Çek Cumhuriyeti Tarih Öğretim Programında Yer Alan Eskiçağ Tarihine İlişkin Öğeler

Çek Cumhuriyeti’nde “Temel Eğitim İçin Çerçeve Eğitim Programı” bulunmaktadır. Bu programda 9 eğitim alanı içerisinde “İnsanlar ve Toplum” yer almakta ve bu eğitim alanı “Tarih ile Vatandaşlık Eğitimi” olmak üzere iki parçadan oluşmaktadır. Eskiçağ tarihine ilişkin öğeler ise tarih kısmında mevcuttur. Şekil 1’de, Çek Cumhuriyeti tarih öğretim programında 6-7-8 ve 9. sınıf seviyelerinde yer alan eskiçağ tarihine ilişkin öğeler bulunmaktadır.

Şekil 1. Çek Cumhuriyeti Tarih Öğretim Programında Eskiçağ Tarihine İlişkin Öğeler

Şekil 1’de görüldüğü üzere; Çek Cumhuriyeti tarih öğretim programında öğrencilerin kronolojik düzende başlıca tarihi periyodları düzenleyebilmeleri; tarihi haritaları ve zaman çizelgelerini okuyabilmeleri önemsenmektedir. Programda tarih öncesindeki insanların yaşamları, Çek Cumhuriyeti bölgesinde bulunan arkeolojik kültürler gibi konular yer almaktadır. Bununla birlikte antik medeniyetler içerisinde daha çok Antik Yunan ve Roma ön plana çıkmaktadır.

3.4. İngiltere Tarih Öğretim Programında Yer Alan Eskiçağ Tarihine İlişkin Öğeler

İngiltere’nin “Ulusal Öğretim Programı” kapsamında yer alan tarih programında eskiçağ tarihi konuları 3, 4, 5 ve 6. sınıf seviyelerinde yer almaktadır. Tablo 2’de, İngiltere tarih öğretim programında 3, 4, 5 ve 6. sınıf seviyelerinde yer alan eskiçağ tarihine ilişkin öğeler bulunmaktadır.

Tablo 2.

İngiltere Tarih Öğretim Programında Eskiçağ Tarihine İlişkin Öğeler

KONU: Britanya’daki Taş Çağından Demir Çağına Kadar Olan Değişimler	KONU: Roma İmparatorluğu ve Roma’daki Etkisi	KONU: Anglosaksonlar ve İskoçların Britanya’ya Yerleşimi
ÖRNEKLER Geç Neolitik avcı ve toplayıcıları ile erken çiftçiler; Skara Brae gibi. Tunç (Bronz) çağında din, teknoloji ve seyahat; Stonehenge gibi. Demir çağında yüksek kaleler, kabile krallıkları, tarım, sanat ve kültür.	ÖRNEKLER Jül Sezar’ın M.Ö. 54-55’te saldırı girişimi M.Ö.42’ye kadar Roma İmparatorluğu ve askeri gücü Claudius’un başarılı işgal ve zaferi (Hadrian duvarı dâhil) İngiliz direnişi; örneğin, Boudica Britanya’nın Romanizasyonu: Caerwent gibi bölgeler ve teknolojinin etkisi, kültür ve inanışlar (erken Hristiyanlık dâhil)	ÖRNEKLER 410’da Britanya’dan Roma’nın çekilmesi ve Batı Roma İmparatorluğu’nun çöküşü İrlanda’dan Kuzey Britanya’ya İskoç saldırıları Anglosakson saldırıları, yerleşimleri ve krallıkları; yer isimleri ve köy yaşamı Anglosakson sanat ve kültürü Hristiyanlığa dönme: Canterbury, Iona and Lindisfarne

Tablo 2’de görüldüğü üzere; İngiltere tarih öğretim programı daha çok Britanya’yı ele almakta ve evrensel bir bakış açısı içermemektedir. Programda taş çağından demir çağına Britanya’daki değişimler; Roma imparatorluğu ve Britanya’ya yerleşen gruplar ön plandadır.

3.5. İrlanda Cumhuriyeti Tarih Öğretim Programında Yer Alan Eskiçağ Tarihine İlişkin Öğeler

İrlanda Cumhuriyeti’nin “Sosyal, Çevresel ve Bilimsel Eğitim Programı” kapsamında yer alan tarih programında eskiçağ tarihi konuları 3, 4, 5 ve 6. sınıf seviyelerinde bulunmaktadır. Programda ana kavramlar yer almaktadır. Bu kavramlar “zaman ve kronoloji, değişim ve süreklilik, sebep ve sonuç, kanıt kullanma, sentez ve iletişim, empati” olarak ifade edilmiştir. Tablo 3’de, İrlanda Cumhuriyeti tarih öğretim programında 3, 4, 5 ve 6. sınıf seviyelerinde yer alan eskiçağ tarihine ilişkin öğeler bulunmaktadır.

Tablo 3.*İrlanda Cumhuriyeti Tarih Öğretim Programında Eskiçağ Tarihine İlişkin Öğeler*

KONU: Yerel Çalışmalar	Ailem
	Okulum
	Geçmişteki oyunlar ve eğlenceler Geçmişteki şölen ve festivaller Çağlar boyu bölgem
KONU: Hikâye	Geçmişteki insanların yaşamlarından hikâyeler Mitler ve efsaneler
	Taş devri insanları Bronz devri insanları Fırat ve Dicle nehri vadilerinde ilk toplumlar Mısırlılar Yunanlılar Romalılar Keltler Erken Hristiyan İrlanda Vikingler Orta ve Güney Amerika İnsanları (örneğin; Aztekler) Asya halkı (örneğin; İndus vadisi halkı, Çin imparatorlukları) Afrika insanları (örneğin; Benin halkı) Kuzey Amerika halkı (örneğin; Kızılderili halkları) Avustralya halkı (örneğin; Maori halkı)
KONU: Süreklilik ve Zaman İçinde Değişim	Gıda ve tarım, giysiler, evler, ulaşım, iletişim, okul ve eğitim, hasta bakımı

Tablo 3’de görüldüğü üzere; İrlanda Cumhuriyeti’nin tarih öğretim programında eskiçağ tarihi konuları oldukça evrensel bir yapıdadır. Dünyanın birçok bölgesini içerisine alan aynı zamanda yerel konulara da yer veren kapsamlı bir program söz konusudur. Geçmişteki şölen ve festivaller, mitler ve efsaneler gibi diğer öğretim programlarında yer almayan ve dikkat çeken konular da mevcuttur. Taş devri, bronz devri insanları, Fırat ve Dicle nehri vadilerinde ilk toplumlar, Mısırlılar, Yunanlılar, Romalılar, Keltler, Erken Hristiyan İrlanda, Vikingler, Aztekler, İndus vadisi halkı, Çin imparatorlukları, Afrika’dan Benin halkı, Kızılderili halkları, Avustralya’dan Maori halkı programda yer alan diğer önemli konulardır.

3.6. Singapur Sosyal Bilgiler Öğretim Programında Yer Alan Eskiçağ Tarihine İlişkin Öğeler

Singapur’da “Temel Sosyal Bilgiler Öğretim Programı” 2012 yılında yayınlanmıştır. Eskiçağ tarihine ilişkin konu ve öğeler 5. sınıf seviyesinde yer almaktadır. Aşağıdaki tablolarda, Singapur sosyal bilgiler öğretim programında 5. sınıf seviyesinde yer alan eskiçağ tarihine ilişkin öğeler bulunmaktadır.

Tablo 4.

Singapur Sosyal Bilgiler Öğretim Programında Eskiçağ Tarihine İlişkin Unsurlar I

TEMEL BİLGİLER	BEKLENTİLER
Biz farklı bir dünyada yaşıyoruz.	Öğrenciler;
Antik medeniyetlerin yaratıcılıkları günümüz dünyasına yansımaktadır.	Dünyadaki bölgelerin fiziki özelliklerini karşılaştırırlar.
Çin ve Hindistan'ın mirası günümüz yaşamını etkilemektedir.	İnsanların dünyanın diğer yerlerinde nasıl yaşadıklarını anlatırlar.
Öğrenciler, farklı toplumların insanlarını ve yaşam tarzlarını yani dünyayı keşfedeceklerdir. Özellikle Çin ve Hindistan'a önem vererek, farklı antik medeniyetlerin başarıları konusunda çalışmalara başlayacaklardır. Zengin kültürel mirasın farkında olurken; günümüz yaşamını etkilemeye devam eden mirası da takdir etmeye başlayacaklardır.	Antik medeniyetlerin neden en çok nehir kenarlarında doğduklarını açıklarlar.
	Çin ve Hindistan'da antik zamanlarda ve günümüzde insanların nasıl yaşadıklarına dair açıklamalarda bulunurlar.
	Antik Çin ve Hindistan'ın başarılarını -günümüzde faydaları devam etmekte- tasvir ederler.

YER TEMELLİ ÖĞRENME TECRÜBELERİ

Yerler:

Güney Asya, Batı Asya ve Çin Galerileri - Asya Medeniyetleri Müzesi

Çin ve Hindistan'a araştırma gezileri

Önerilen Öğrenme Aktiviteleri:

Öğrencilere Asya'nın kültürel mirasını göstermek için eserler ve videolar kullanılabilir.

Tablo 5.

Singapur Sosyal Bilgiler Öğretim Programında Eskiçağ Tarihine İlişkin Öğeler II

KONU:

**DÜNYAYI ANLAMAK
BİLGİ VE KAVRAMA**

BİZ FARKLI BİR DÜNYADA YAŞIYORUZ.

Dünyanın fiziksel özellikleri

-Kıtalar, ülkeler ve başkentler

-Dağlar, okyanuslar, nehirler, iklim ve bitki örtüsü türleri

-Dünyanın doğa harikaları

Dünyadaki toplumlar

-Dünyanın diğer yerlerinde insanlar nasıl yaşarlar?

**ANTİK MEDENİYETLERİN YARATICILIKLARI GÜNÜMÜZ DÜNYASINA
YANSIMAKTADIR.**

Aşağıdaki uygarlıkların başarılarına genel bir bakış

-Sümerler: Yazı, Sulama

-Mısırlılar: Güneş saati, Giza Piramitleri

-Yunanlılar: Olimpiyatlar, Artemis Tapınağı

-Romalılar: Roma Su Kemer, Kolezyum

ÇİN VE HİNDİSTAN'IN MİRASI GÜNÜMÜZ YAŞAMINI ETKİLEMEKTEDİR.

Çin uygarlığının gelişmesinde Sarı ırmağın önemi

Yaşam biçimi: Eski ve bugünkü Çin

-Toplum hayatı: Aile, barınma, eğitim, gıda, giyim, festivaller ve oyunlar

-Ekonomik faaliyetler: Tarım, ticaret ve ipek üretimi

-Taşımacılık

-Sanat: Boyama, şiir, hat, akrobasi, opera, porselen ve bronz heykeller

Hayatımızı etkilemeye devam eden antik Çin'in başarıları

-Pusul, el arabası, ipek, kâğıt, barut, uçurtmalar, matbaa, binaların mimari tarzı

İndus vadisi uygarlığının gelişmesinde İndus nehrinin önemi

Yaşam biçimi: Eski ve bugünkü Hindistan

-Toplum hayatı: Aile, barınma, eğitim, gıda, giyim, festivaller ve oyunlar

-Ekonomik faaliyetler: Baharat ticareti, pamuklu tekstil üretimi

-Taşımacılık

-Sanat: Destanlar, masallar, müzik ve dans, oymalar, resim ve heykeller

-Şehirler ve binalar: Şehir planlaması, kamu ve özel mekânların organizasyonu, tesisat ve atık giderme sistemleri

Hayatımızı etkilemeye devam antik Hindistan'ın başarıları

- Sayma sistemi, satranç, tıp, astronomi, binaların mimari tarzı

Tablo 4 ve 5’de görüldüğü gibi; Singapur’un sosyal bilgiler öğretim programında antik medeniyetlerin günümüze yansımaları vurgulanmakta; özellikle Çin ve Hindistan önemsenmektedir. Programda farklı olarak yer temelli öğrenme tecrübeleri yani müze, galeri gibi yerlere araştırma gezilerini vurgulayan farklı öğrenme aktivitelerinin içeren bir eğitimden söz edilmektedir. Bu durum programı farklı kılmaktadır. Ayrıca programda Sümerler, Mısırlılar, Yunanlılar, Romalılar ve bunların başarıları gibi önemli konulara da yer verilmiştir.

3.7. ABD New Jersey Eyaleti Sosyal Bilgiler Öğretim Programında Yer Alan Eskiçağ Tarihine İlişkin Öğeler

“New Jersey Çekirdek Öğretim Programı İçerik Standartları” sosyal bilgiler için 2014 yılında yayınlanmıştır ve 5-8. sınıf aralığında eskiçağ tarihi konularına yer verilmiştir. Aşağıdaki tablolarda, ABD New Jersey Eyaleti sosyal bilgiler öğretim programında 5-8. sınıf aralığında yer alan eskiçağ tarihine ilişkin öğeler bulunmaktadır.

Tablo 6.

ABD New Jersey Sosyal Bilgiler Öğretim Programında Eskiçağ Tarihine İlişkin Öğeler I

Dönem: İnsan Toplumunun Başlangıçları

İnsan Toplumunun Başlangıçları: Paleolitik ve Neolitik Çağlar	Avcılar ve toplayıcılar; doğal çevreyi, kaynakları ve teknolojik gelişmeleri kullanarak fiziki çevrelerine adapte oldular.
Yurttaşlık Bilgisi, Yönetim ve İnsan Hakları	Tarımsal devrim; toplumsal örgütün yeni biçimlerinde, nüfusta ve işgücünde uzmanlaşmada bir artışa sebep olmuştur.
Coğrafya, İnsanlar ve Çevre	Arkeoloji eski insanların nasıl yaşadıklarına dair tarihi ve bilimsel açıklamalar sağlar.
Ekonomi, Yenilik ve Teknoloji	Öğrenciler; Erken tarım toplumlarında yaşayanlarla, erken avcı ve toplayıcıları doğal kaynaklar, arazi kullanımı ve sosyal örgütlenme bakımından karşılaştırırlar.
Tarih, Kültür ve Bakış Açıları	Öğrenciler; Avcı ve toplayıcıların Afrika’dan Avrasya, Avusturya ve Amerika’ya çeşitli göç hareketlerini açıklar; toplumların şekillenmesinde ve yaşamlarında göçün etkilerini belirler.
	Öğrenciler; Nüfus artışı ve medeniyetlerin gelişmesi konusunda tarımsal devrimin etkisini açıklar.
	Avcı- toplayıcılar ve tarım toplumları üzerinde teknolojik gelişmelerin etkisini tespit eder.
	Tarım öncesi ve tarım sonrası dönemleri zaman uzunluğu açısından karşılaştırır.
	Öğrenciler; İnsan anlayışı, kültür gelişimi ve sosyal yapıyı etkileyen hem yazılı hem de yazılı olmayan dillerin nasıl geliştiklerini açıklar.
	Arkeolojik keşiflerin yazılı kayıtlardan önceki yaşamı anlamak için nasıl kullanılabileceğini açıklar.

Tablo 7.

ABD New Jersey Sosyal Bilgiler Öğretim Programında Eskiçağ Tarihine İlişkin Öğeler II

Dönem: İlk Medeniyetler ve Pastoral Halkların Belirmesi (M.Ö. 4000-1000)

İlk Medeniyetler ve Pastoral Halkların Belirmesi: İlk nehir vadisi medeniyetleri elverişli coğrafi koşulları nedeniyle gelişmiştir. İlerlemiş toplumlardır ve merkezileşmiş yönetim sistemlerini oluşturmuşlar.

Örnekler: Mezopotamya, Mısır, İndus Nehri [Modern Pakistan ve kuzeybatı Hindistan] ve daha sonra Çin'de Sarı Nehri Vadisi.

Yurttaşlık Bilgisi, Yönetim ve İnsan Hakları	Öğrenciler; Benzer yönetim ve hukuki yapı şekline sahip olan nehir vadisi medeniyetlerinin nasıl/neden farklı olduklarını açıklar. İlk nehir vadisi medeniyetlerinin sosyal ve ekonomik yapılarında köleliğin rolünü belirler.
Coğrafya, İnsanlar ve Çevre	Öğrenciler; İlk nehir vadisi medeniyetlerindeki teknolojik yeniliklerin, ticari ağların ve yerleşimi etkileyen coğrafyanın boyutunu belirler. İlk nehir vadisi medeniyetleri ve modern karşıtlarını fiziki ve siyasi haritalarda karşılaştırır ve bu medeniyetlerin jeopolitik etkilerini belirler. Örneğin; Mezopotamya ve Irak; Antik Mısır ve Modern Mısır; İndus Nehri Vadisi ve Modern Pakistan/Hindistan; Antik Çin ve Modern Çin.
Ekonomi, Yenilik ve Teknoloji	Öğrenciler; İlk nehir vadisi medeniyetlerindeki sınıf sisteminin gelişimi, gelişen silahlar ve ticaret konusunda açıklamalar yapar.
Tarih, Kültür ve Bakış Açıları	Öğrenciler; Farklı ilk nehir vadisi medeniyetlerinde günlük yaşam, yönetim ve kültür üzerinde dinin etkisini analiz eder. Farklı ilk nehir vadisi medeniyetlerinin yükseliş ve çöküşlerine sebep olan faktörleri analiz eder ve büyüme veya gerilemede genel bir örneğin olup olmadığını tespit eder. İlk nehir vadisi medeniyetlerinin zaman içerisindeki büyük başarılarının önemini değerlendirir.

Tablo 8.

ABD New Jersey Sosyal Bilgiler Öğretim Programında Eskiçağ Tarihine İlişkin Öğeler III

Dönem: Akdeniz Dünyasının Klasik Medeniyetleri, Hindistan ve Çin (M.Ö. 1000-M.S.600)

Akdeniz Dünyasının Klasik Medeniyetleri, Hindistan ve Çin	Klasik medeniyetler (örneğin; Yunan, Roma, Hindistan, Çin) gelişmiştir ve ticaret, ortak bir kültür ve sosyal değerleri teşvik ederek; merkezileşmiş yönetimler oluşturarak; çeşitlilik ve eşi benzeri görülmemiş büyüklükteki imparatorlukların içinde genişlemişlerdir. Klasik medeniyetler dönemi boyunca kültürel değişim ve yayılma önemli ölçüde artmıştır ve kalıcı dünya dinleri ortaya çıkmıştır. Klasik medeniyetler dış saldırılar ve iç güçsüzlüğün bir sonucu olarak zayıflamışlardır ancak gelecek uygarlıklar için kalıcı miraslar bırakmışlardır.
Yurttaşlık Bilgisi, Yönetim ve İnsan Hakları	Öğrenciler; Genişleyen imparatorluklarını bütünleştirmek ve kontrol altında tutmak için Roma, Çin ve Hindistan'da yöneticiler tarafından uygulanan yöntemleri -otokratik yönetim, bürokratik yapı, felsefeler- karşılaştırır. Klasik medeniyetlerin politik, ekonomik ve sosyal yapılarındaki özgür kadın ve erkeklerin, köle ve yabancıların hak ve sorumluluklarını karşılaştırırlar. Birleşik Devletler anayasasının gelişimini etkileyen Roma Cumhuriyeti ve Atina demokrasisinin temel kavram ve prensiplerini belirler. Antik Dünyadaki grupların siyasi, ekonomik ve sosyal statülerini günümüz insanıyla karşılaştırır ve bireylerin daha sonra ve günümüzde özgürlük ve eşitlik ilkelerini nasıl algıladıklarını değerlendirirler. Klasik medeniyetlerin hukuk sistemi ile Amerikan hukuk sistemini karşılaştırır ve bu ilk sistemlerin günümüz hukuk sistemini ne ölçüde etkilediğini belirler.
Coğrafya, İnsanlar ve Çevre	Öğrenciler; Klasik medeniyetlerin her birinin politik, ekonomik ve kültürel sistemlerinin gelişimini doğal kaynakların elverişliliği ve coğrafyanın nasıl etkilediğini belirler. Doğal kaynakların ve coğrafyanın Yunan şehir devletlerinin hem gelişmesine hem de zayıflamasına nasıl sebep olduğunu açıklar.
Ekonomi, Yenilik ve Teknoloji	Öğrenciler; Asya ve Akdeniz dünyasındaki kara ve deniz ticaret rotalarının gelişmesinin etkisini analiz eder. Klasik medeniyetlerin askeri yeteneklerini, tarım ve sanayi üretimini, ticareti arttırmak için teknoloji ve yenilikleri nasıl kullandıklarını açıklar.
Tarih, Kültür ve Bakış Açıları	Öğrenciler; Klasik medeniyetlerdeki sosyal hiyerarşileri güç, zenginlik ve eşitlik açısından karşılaştırır. Gupta İmparatorluğu (antik bir Hint imparatorluğu), Han Hanedanlığı (Çin İmparatorluğu hanedanlığı-ilkçağ) ve Roma İmparatorluğu'nun gerileme ve çöküşünde etkili olan ortak faktörleri belirler. Yunan, Roma, Hindistan ve Çin'in büyük başarılarından kalan mirası ve önemini değerlendirir. Bu dönemdeki farklı dünya dinlerinin – örneğin; Budizm, Hristiyanlık, Konfüçyüsçülük, Hinduizm, İslam, Yahudilik, Sihizm, Taoizm – inançlarını, gelişimlerini karşılaştırır. Klasik medeniyetlerin değer ve kararlarını şekillendiren anlaşmazlıkları ve din ile ekonomi konularının kapsamlarını tespit ederler.

ABD New Jersey eyaleti sosyal bilgiler öğretim programına ait tablolarda görüldüğü gibi; yurttaşlık bilgisi yönetim ve insan hakları, coğrafya insanlar ve çevre, ekonomi yenilik ve teknoloji, tarih, kültür ve bakış açıları gibi aşamalar mevcuttur. Paleolitik ve Neolitik Çağlara yer verilmektedir. Ayrıca ilk nehir vadisi medeniyetlerinden Mezopotamya, Mısır, İndus Nehri [Modern Pakistan ve kuzeybatı Hindistan] ve daha sonra Çin'de Sarı Irmak Vadisi ele alınmaktadır. Yunan, Roma, Hindistan, Çin gibi klasik medeniyetler de programda mevcuttur. Ayrıca bu medeniyetlerin hukuk ve toplumsal hiyerarşi gibi boyutları da irdelenmektedir. Dikkat çeken bir diğer unsur ise; bu dönemdeki farklı dünya dinlerinin gelişimlerinin karşılaştırılmasıdır. Budizm, Hristiyanlık, Konfüçyüsçülük, Hinduizm, İslam, Yahudilik, Sihizm, Taoizm gibi inançlar örnek olarak verilmiştir. Program bu açıdan farklı bir özellik taşımaktadır.

3.8. Türkiye, Çek Cumhuriyeti, İngiltere, İrlanda Cumhuriyeti, Singapur ve ABD New Jersey'de Uygulanan İlköğretim Düzeyinde ve Sosyal Bilgiler Kapsamındaki Öğretim Programlarının Benzer ve Farklılıkları

Tablo 9.

Türkiye, Çek Cumhuriyeti, İngiltere, İrlanda Cumhuriyeti, Singapur ve ABD New Jersey'de Uygulanan İlköğretim Düzeyinde ve Sosyal Bilgiler Kapsamındaki Öğretim Programlarının Benzerlikleri

Benzerlikler	Yerel/Ulusal Özellikte Olan Programlar	Evrensel Özellikte Olan Programlar
Ele Alınan Uygarlıklar Açısından	Türkiye'de daha çok Anadolu ve Mezopotamya uygarlıklarının öne çıktığı görülmektedir.	İrlanda dünyanın birçok bölgesini içerisine alan aynı zamanda yerel konulara da yer veren kapsamlı bir program olarak dikkat çekmektedir. Fırat ve Dicle nehri vadilerinde ilk toplumlar, Mısırlılar, Yunanlılar, Romalılar, Keltler, Erken Hristiyan İrlanda, Vikingler, Aztekler, İndus vadisi halkı, Çin imparatorlukları, Afrika'dan Benin halkı, Kızılderili halkları, Avustralya'dan Maori halkı programda yer almaktadır.
	Çek cumhuriyeti de kendi bölgesinde bulunan arkeolojik kültürler ve antik medeniyetler içerisinde daha çok Antik Yunan ve Roma'ya yer vermektedir.	Singapur'da Çin, Hindistan, Sümerler, Mısırlılar, Yunanlılar, Romalılar ve bunların başarıları gibi konulara da yer verilmiştir.
	Benzer bir şekilde İngiltere'de Roma imparatorluğu ve Britanya'ya yerleşen grupların öne çıktığı görülmektedir.	ABD'de New Jersey'de Mezopotamya, Mısır, İndus Nehri [Modern Pakistan ve kuzeybatı Hindistan] ve daha sonra Çin'de Sarı Irmak Vadisi ele alınmaktadır. Yunan, Roma, Hindistan, Çin gibi klasik medeniyetler de programda mevcuttur.

Tablo 9'da ele alınan uygarlıklar açısından Türkiye, Çek Cumhuriyeti ve İngiltere öğretim programlarının daha çok kendi toprakları ve çevresine odaklandıkları görülmektedir. Öte yandan İrlanda, Singapur ve ABD'nin New Jersey eyaletinde programların daha evrensel bir bakış açısına sahip olduğu dikkat çekmektedir.

Tablo 10.

Türkiye, Çek Cumhuriyeti, İngiltere, İrlanda Cumhuriyeti, Singapur ve ABD New Jersey’de Uygulanan İlköğretim Düzeyinde ve Sosyal Bilgiler Kapsamındaki Öğretim Programlarının Farklılıkları

FARKLI ÖZELLİK İÇEREN PROGRAMLAR	İrlanda
	Geçmişteki şölen ve festivaller, mitler ve efsaneler gibi diğer öğretim programlarında yer almayan ve dikkat çeken konular mevcuttur.
	Singapur
	Yer temelli öğrenme tecrübeleri yani müze, galeri gibi yerlere araştırma gezilerini vurgulayan farklı öğrenme aktivitelerini içeren bir eğitimden söz edilmektedir. Bu durum programı farklı kılmaktadır.
	ABD New Jersey
	Farklı dünya dinlerinin gelişimleri karşılaştırılmaktadır. Budizm, Hristiyanlık, Konfüçyüsçülük, Hinduizm, İslam, Yahudilik, Sihizm, Taoizm gibi inançlar örnek olarak verilmiştir.

Tablo 10’da İrlanda, Singapur ve ABD’nin Jersey eyaletinde uygulanan sosyal bilgiler kapsamındaki öğretim programlarında öne çıkan farklı özellikler yer almaktadır. İrlanda’ya ait programda mitler vb. öğeler; Singapur’da sınıf dışı aktiviteler ve ABD New Jersey’de farklı dünya dinleri dikkat çekmektedir.

4.TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu çalışmada farklı ülkelerin sosyal bilgiler kapsamındaki öğretim programları eskiçağ tarihi konuları açısından incelenmiştir.

Türkiye, Singapur ve ABD New Jersey Eyaleti’nde ilköğretim düzeyindeki eskiçağ tarihi konularının sosyal bilgiler dersinde yer aldığı görülmüştür. Ancak Çek Cumhuriyeti, İngiltere ve İrlanda’da sosyal bilgiler adı altında bir ders bulunmadığından dolayı tarih derslerinde bu konulara yer verildiği tespit edilmiştir.

Türkiye’nin sosyal bilgiler öğretim programında Anadolu ve Mezopotamya uygarlıkları ile yazının icadı ön plana çıkarken; Çek Cumhuriyeti’nin sosyal bilgiler öğretim programında bölgede bulunan arkeolojik kültürler ile antik medeniyetlerden daha çok Antik Yunan ve Roma ele alınmıştır. İngiltere tarih öğretim programı da benzer bir şekilde daha çok Britanya’yı ele almakta ve evrensel bir bakış açısı içermemektedir. Programda taş çağından demir çağına Britanya’daki değişimlerin ve Roma imparatorluğu ile Britanya’ya yerleşen grupların öne plana çıktığı tespit edilmiştir.

İrlanda Cumhuriyeti’nin tarih öğretim programında ise eskiçağ tarihi konularının oldukça evrensel bir yapıda ele alındığı görülmüştür. Dünyanın birçok bölgesini içerisine alan aynı zamanda yerel konulara da yer veren kapsamlı bir program tespit edilmiştir. Geçmişteki şölen ve festivaller, mitler ve efsaneler gibi önemli konuları da ele alan bu programın aynı zamanda şu konuları da içerdiği görülmüştür: Taş devri, bronz devri insanları, Fırat ve Dicle nehri vadilerinde ilk toplumlar, Mısırlılar, Yunanlılar, Romalılar, Keltler, Erken Hristiyan İrlanda, Vikingler, Aztekler, İndus vadisi halkı, Çin imparatorlukları, Afrika’dan Benin halkı, Kızılderili halkları, Avustralya’dan Maori halkı.

Singapur sosyal bilgiler öğretim programının özellikle antik medeniyetlerin günümüze yansımalarını vurguladığı ortaya konulmuştur. Programda özellikle Çin ve Hindistan'a önem verildiği görülmüştür. Programda farklı olarak yer temelli öğrenme tecrübeleri yani müze, galeri gibi yerlere araştırma gezilerini vurgulayan farklı öğrenme aktivitelerini içeren bir eğitimden söz edilmektedir. Bu durumun programı farklı kıldığı düşünülmektedir. Ayrıca programda Sümerler, Mısırlılar, Yunanlılar, Romalılar ve bunların başarıları gibi önemli konuların da ele alındığı görülmüştür.

ABD'nin New Jersey eyaletinde Paleolitik ve Neolitik Çağlar; ilk nehir vadisi medeniyetlerinden Mezopotamya, Mısır, İndus Nehri [Modern Pakistan ve kuzeybatı Hindistan] ve Çin'de Sarı Irmak Vadisi; Yunan, Roma, Hindistan, Çin gibi klasik medeniyetler ele alınmıştır ve farklı dünya dinlerinin gelişimlerinin karşılaştırılmasına yer verilmiştir. Budizm, Hristiyanlık, Konfüçyüsçülük, Hinduizm, İslam, Yahudilik, Sihizm, Taoizm gibi inançlar da örnek olarak sunulmuştur.

Araştırma bulgularından hareketle aşağıda belirtilen *öneriler* geliştirilmiştir:

-Ülkemizde de sosyal bilgiler öğretim programlarında eskiçağ tarihi konularının daha evrensel bir boyutta ele alınması gerekmektedir. Böylece öğrencilerin de yaşamları boyunca evrensel bir bakış açısına sahip olabilecekleri düşünülmektedir.

-İrlanda Cumhuriyeti'nin tarih öğretim programında geçmişteki şölen ve festivaller, mitler ve efsaneler gibi önemli ve diğer programlarda yer almayan öğeler mevcuttur. Bu öğeler sosyal bilgiler dersini daha canlı hale getiren ve besleyen önemli konulardır. Bu noktadan hareketle, ülkemizde de sosyal bilgiler eskiçağ tarihi konuları içerisinde yer alması gereken başlıklar olarak düşünülmektedirler.

-ABD'nin New Jersey eyaletinde Yahudilik, Hristiyanlık, İslam, Budizm, Hinduizm ve Konfüçyüsçülük üzerinde durulmuş ve önemsenmiştir. Bu noktadan hareketle, Türkiye sosyal bilgiler öğretim programında da farklı inanç sistemlerine yer verilmesinin gerekli olduğu düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

- Bakioğlu, A. , Keser, S. , Doğan, B. & Çayak, S. (2017). Küreselleşme Bağlamında Eğitimde Karşılaştırma, Amaç ve Metot. A. Bakioğlu (Ed). *Karşılaştırmalı Eğitim Politikalar, Göstergeler, Bağlamlar* içinde (11-41). Konya: Eğitim.
- Barth, J.L. & Demirtaş, A. (1997). *İlköğretim Sosyal Bilgiler Öğretimi Kaynak Üniteler*. Ankara: YÖK/Dünya Bankası Milli Eğitimi Geliştirme Projesi.
- Bektaş Öztaşkın, Ö. (2016). Sosyal Bilimler ve Sosyal Bilgiler. R.Turan & T.Yıldırım (Ed). *Sosyal Bilgiler Temelleri* içinde (1-34). Ankara: Anı.
- Buran, A. (2017). Nitel Araştırmada Veri Toplama. F.N.Seggie & Y.Bayyurt (Ed). *Nitel Araştırma Yöntem, Teknik, Analiz ve Yaklaşımları* içinde (s.43-58). Ankara: Anı.
- Curriculum Planning and Development Division Ministry of Education (2012). Primary Social Studies Syllabus. <https://www.moe.gov.sg/education/syllabuses/humanities> adresinden 22.04.2016 tarihinde erişilmiştir.
- Department for Education (2013). *History Programmes of Study: Key Stages 1 and 2/ National Curriculum in England*. <https://www.gov.uk/government/publications/national-curriculum-in-england-history-programmes-of-study> adresinden 22.04.2016 tarihinde erişilmiştir.
- Government of Ireland (1999). *Social, Environmental and Scientific Education Curriculum/ History*. <http://www.curriculumonline.ie/Primary/Curriculum-Areas/Social-Environmental-and-Scientific-Education/History> adresinden 22.04.2016 tarihinde erişilmiştir.
- Kottler, E. & Gallavan, N.P. (2013). Öğretim Programını Geliştirecek Standartları Anlayın. S.B.Demir (Ed.) *Sosyal Bilgiler Öğretiminde Başarının Sırları* içinde (s.19-35). Ankara: Eğiten Kitap.
- Merriam, S. B. (2013). Nitel Araştırma Desen ve Uygulama İçin Bir Rehber. Selahattin Turan (Çev. Ed.). Ankara: Nobel.
- Milli Eğitim Bakanlığı (2017). *Sosyal Bilgiler 4-5-6-7.Sınıf Programı*. <http://ttkb.meb.gov.tr/www/ogretim-programlari/icerik/72> 15.01.2017 tarihinde erişilmiştir.
- Ministry of Education Youth and Sports (2007). *Framework Educational Programme for Basic Education*. www.msmt.cz/areas/work-basic-education adresinden 22.04.2016 tarihinde erişilmiştir.
- Seggie, F.T. & Bayyurt, Y. (2017). Nitel Araştırma Yöntemlerine Giriş. F.N.Seggie & Y.Bayyurt (Ed). *Nitel Araştırma Yöntem, Teknik, Analiz ve Yaklaşımları* içinde (s.11-22). Ankara: Anı.
- State of New Jersey Department of Education (2014). *New Jersey Core Curriculum Content Standards for Social Studies*. <http://www.state.nj.us/education/cccs/2014/ss/> adresinden 22.04.2016 tarihinde erişilmiştir.
- Türkoğlu, A. (2015). *Karşılaştırmalı Eğitim Dünya Ülkelerinden Örneklerle*. Ankara: Anı.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin.
- Zarrillo, J.J. (2016). Sosyal Bilgiler Öğretiminin ve Öğreniminin Geçmişi, Bugünü ve Geleceği. B. Tay & S.B. Demir (Ed). *Sosyal Bilgiler Öğretimi İlkeler ve Uygulamalar* içinde (s. 2-20). Ankara: Anı.

EXTENDED ABSTRACT

1. Introduction

Social Studies have the characteristic of being a whole that affects the mental perception and the process of existence of an individual by contributing systematically and increasingly grooving out of different disciplines with the knowledge that can be the source of his understanding of the world (Bektaş Öztaşkın, 2016). According to Kotler and Gallavan (2013), Social Studies is an area that provides an easy understanding of the past and helps individuals to equip them to adapt themselves successfully to today's conditions, process new information and see the future in a multi-faceted way. It includes the study of human beings, thoughts, beliefs, languages, experiences, actions and interactions—both locally and worldwide. Most importantly, Social Studies is not a list of numerical data, dates, locations, and people to be memorised and told by memoirs when requested. In addition, thanks to Social Studies, students learn a lot about: How to prepare and read maps. How to determine and develop a career. How to invest. How politics is done and how to vote. How to become an active and responsible member of the society of which he/she is a citizen.

During Social Studies class, children learn about people who lived long ago and who live today. During the class, however, they think simultaneously and act as researchers, readers, writers, speakers, listeners, artists and technologists. We can also call this course “a time frame in which students use what they have learned to become good individuals in a democratic society.”(Zarrillo, 2016). In this context, the main objective of Social Sciences education is to help students make logical and good decisions and act responsibly as citizens. Making good and logical decisions depends on acquiring knowledge, using this information analytically for thinking, being in the appropriate emotions or reaction to it and acting as a citizen (Barth and Davies, 1997).

This course has an interdisciplinary structure and it is important to consider it in the context of comparative education which has a similar structure and which includes interdisciplinary methods. It is stated by Turkoglu (2015) that the term of comparative education was first introduced in 1817. It is also known that comparative education has been taught in many universities around the world today. According to Thomas (1998), comparative education is a study of how and why two or more educational institutions or cases are alike or differentiated. The case refers to the activities and elements related to continuing the learning, (Akt, Bakioğlu, Keser, Doğan and Cayak, 2017). In this context, it is important to examine the curricula, on which textbooks are based and which have an important place in education, from different angles.

In this study, Social Studies curricula at primary school level implemented in Turkey, Czech Republic, England, Republic of Ireland, Singapore and New Jersey, USA were examined in terms of elements of ancient history. In other words, Social Studies curricula at primary education level, which are implemented in various countries of the world, were examined by taking into consideration the issues of ancient history. Some evaluations were also made in order to make Social Studies courses in our country more efficient.

This research was carried out in line with the main problems: "What are the elements of ancient history in the Social Studies curricula being implemented in Turkey, Czech

Republic, England, Republic of Ireland, Singapore and New Jersey, USA? and what are the identical and different aspects of those curricula in terms of these elements?"

Sub problems:

- 1- What are the names and year of publication of the Social Studies curricula being implemented in Turkey, Czech Republic, UK, Republic of Ireland, Singapore and New Jersey, USA? and What are the classes where the elements of ancient history are taught?
- 2- What elements do Social Studies curricula in Turkey, Czech Republic, UK, Ireland, Singapore and New Jersey, USA include related to ancient history?
- 3- What are the similarities and differences in terms of elements of ancient history in Social Studies curricula in Turkey, Czech Republic, England, Republic of Ireland, Singapore and New Jersey, USA?

2. Method

Qualitative research method was used in the study. Research data were obtained through document analysis. Descriptive analysis method, which is a qualitative research technique, was used in the analysis of data.

3. Findings and Results

It was observed that the subjects of ancient history at primary education level in Turkey, Singapore and New Jersey, USA are included in the Social Studies course. However, since there is no course under the name of Social Studies in the Czech Republic, England and Ireland, it was determined that these subjects are included in the history courses.

While, in Turkey's Social Studies curriculum, Anatolian and Mesopotamian civilizations and the invention of the writing come to the foreground; the Social Studies curriculum of the Czech Republic, are more concerned with ancient Greek and Roman civilizations than archaeological cultures and ancient civilizations in the region. Similarly, the History curriculum of England deals more with Britain and does not have a universal perspective. It was determined that the changes in Britain from the stone age to the Iron Age and the groups that settled in Britain with the Roman Empire come to the foreground in the curriculum.

In the History curriculum of the Republic of Ireland, it was observed that the issues of ancient history are dealt with in a very universal structure. A comprehensive curriculum covering many parts of the world, as well as including local issues, was also determined. This curriculum deals with important issues such as feasts and festivals, myths and legends in the past. It also includes the following subjects: Stone Age, Bronze Age people, first societies in the Euphrates and Tigris river valleys, Egyptians, Greeks, Romans, Celts, early Christian Ireland, Vikings, Aztecs, Indus Valley people, Chinese Empires, Benin people from Africa, Indian people, Maori people from Australia.

Singapore's Social Studies curriculum emphasizes the reflections of ancient civilizations to the present day. In the curriculum China and India are given special importance. As a difference, there are a variety of teaching activities that emphasize ground-based learning experiences, i.e. research trips to places such as museums,

galleries, etc. in the curriculum. It is thought that this situation makes the curriculum different. The curriculum also deals with important issues such as Sumerians, Egyptians, Greeks, Romans and their successes.

In the curriculum of the New Jersey State, USA, Paleolithic and Neolithic Ages, Mesopotamia, Egypt, the Indus River [Modern Pakistan and Northwest India] from the first river valley civilizations, and Yellow River Valley in China, Classical civilizations such as Greece, Rome, India and China have been dealt with. The curriculum includes a comparison of the development of different world religions and beliefs such as Buddhism, Christianity, Confucianism, Hinduism, Islam, Judaism, Sikhism and Taoism are presented as examples.